

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XII. Lazarvs Bonamicvs Iacobo Sadoleto Episcopo Carp. S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

fin. explicare non queo. Scio tamen in altera plus laboris & ingenij inesse: quod ut perexiguum est in me, eoque deterreor: ita labore nunquam impediri soleo, & propterea sum alacrior. Hæc enim de liberandi cause, cum ad te scribebam: sed non audebam aperte scribere, quod erat scribendum aliquid de me ipso: quod scio perimutus. Quamobrem multa prætermisi, quæ ab amicis dicuntur: facta quidem illa, sed dicuntur tamen. Vtinam hæc esset, ut aut te illi, aut illos tu in tuam sententiam adduceres (si modo alia esset tua) re quæ sita inter vos, & disputata: de qua iterum velim audire quid sentias: hoc est, ad vitam me hominum utilitatem potius cohorteris. In quo tuo iudicio, obsecro te, ut nihil dubites, nos esse ad omnem laborem paratissimos. Scripsi proximè ad Hippolytum Medicem Cardinalem carmen, nondum misisti: cum hæc epistola leges, rapitum descriptum propter occupationem de quo qualis sit, ruum, Paulique nostri iudicium valde scire cupis: eo enim nihil politius esse arbitror, Bembo tuis tibi factum plurimam dicit. Vale, Patauij. VII. Calend. Septemb. M.D.XXXIV.

XII

LAZARVS BONAMICVS IACOBO SADO-
leto Episcopo Carp. S. F. D.

OSTRAS naturæ tuæ omni ex parte se effert in iis literis quas Dul Nigrum scripsisti de quærendo Græcarum & Latinarum literarum doctore & magistro. Nam tibi satis non est officio tuo non deesse, ut summa cum religione, pietate, fide episcopatum geras ruum, & in omni Christiani muneris administratione eum te præbeas, qui charus sis omnibus, atque admirabilis: sed quæ alii curæ esse debent, docendo, admonendo, cohortando, ut rectissime curentur, omni contentione elaboras. Commouisti promotionem à studio pulcherrimarum literarum abhorrentem. Hoc non solum bonitatis fuit, sed cum sapientia atque eloquentia committitur bonitatis. Ego & quia rem honestissimam esse, & tibi placere video, & sum ipse ad communes utilitates propensior, investigando mentem & cogitationes meas figam. Mira est paucitas horum hominum, quod te fugere non arbitror: in ea tamen studium exarbitratur nostrum. De Hortensio caue ne longius tam præclarum opus ducas, quam in dialogo de educatione puerorum promissisti. Turpe aliis, datam fidem non prestare: episcopo verò, & Sadoletto quidem episcopo, turpissimum: præsertim cum sis habiturus huius mendacij nostram ipsorum memoriam, atque adeo potestatem testem. Vide quanta cupiditate ardeam, qui tunc san ea quæ ne suspicari quidem de te possum. Ignosces autem

tem

tem mihi, tuae propè gloriæ fauenti magis, quàm meæ. Hic de bonis literis bene mereri non desino: & in eo me planè nauasse operam intelligo, quòd vndiq; còcurritur. In hoc numero si quis erit idoneus, & impetrari id poterit (quod tamen difficile iudicatur) cum ad te mittam. Vale. Paulo nostro plurimam salutem adscribimus, Patauij, XVIII. Calen. Sext. M.D.XXX.

XIII.

IAC. SADOL. EPISC. CARPENT.

Lazaro Bonamico S. P. D.

PVPGERUNT me non nihil litera tua VII. Cal. Septemb. Patauij data: meq; in eam suspicionem adduxerunt, vt vereret, ne quid à me antea imprudentius fuisset scriptum, quasi tu mihi opinionem inertiaè desidiaque venisses. Quod ego non modò eo animo scripsi nunquam, sed ne cogitare quidem potui. Quid enim minus, quàm quod nusquam quicquam est, idque ego scio nihil esse? An te ego non noui: tuaq; mihi virtus, industria, nautas parum perspecta est: aut quisquam omnium mortalium est, qui audeat affirmare, tuos sibi sensus melius quàm mihi, perceptos esse, & cognitos? Crede mihi, mi Lazare, memetipsum turpissimè inscitiaè accusarem, si tibi ignauiaè notam vllam attribuerem. Sed quod tunc scripsi me existimare, laborem illum docendi & tibi honestum esse, & alijs permultis fructuosum ac vtilem, acce videri mihi causam cur defugiendus esset: non scripsi iudicantem laborem omnem velle fugere: sed cum te in illo munere continere cuperem, iccirco illa à me tum suscepta cohortatio est: nec enim sentiebam, maximam laudem virtutis esse, prodesse quàm plurimis. Quod tu latus in posteritatem patere putas, quàm si tantum præsentì sæculo seruiatur: propterq; eam causam secreta & libera studia requiris: otiumque in illis, maiorem etiam laborem & maius negotium appellas: neque arbitraris vt unq; abs te præstari posse, vt & priuatim tibi satisfacias, & cæteris publicè. Concedo: teque ad illa alta & magnifica philosophiaè studia aspirare planè video. Quid ergo, nõnne commodissimè poterastam ipsam attem omnium nobilissimam publicè profiteri: & que instituere adolecentes, vel separatim, si tibi ita fuisset visum, vel etiam cum Cicerone, & cum eloquentiaè studijs coniunctè: quam ego viam rationemq; docendi potissimam semper sum arbitratus. Hoc enim certè abs te si factum fuisset, vel etiam si nunc fieret, Deus immortalis, qui concursus præstantium ingeniorum, quantus amor sapientiaè in animis hominum existeret? Tu quæque qui nunc te quereris distrahi, coniungeres domestica tua studia cum forensib. & laborem vt unque in eisdem operas luctu-
bratio